

KÖZVÉLEMÉNY

HÉTFŐI UJSÁG

Előfizetési ár:

Egész évre 6 korona, havonként 25 krajczár.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ROSTKOWICZ ARTHUR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Mihály utca 7. sz.

Hirdetések árszabály szerint.

Alföldi telepítési bank.

Ilyen pénzintézet még nincs Szegeden, de hiányát érzi a földéhes, terjeszkedni vágyó magyar parasztság, amelyet törekvéseiben nem támogat a magyar kézben levő tőke. Bezzeg a nemzetiségek már régóta működnek e téren és pedig nagy sikerrel. A tot, szász és oláh bankok működésüket csaknem kizárólag e térre vetették.

Nagy igazság az, hogy a tőkének legbiztosabb alapja a föld. A pénz értéke leszállhat, a banko elértéktelenedhet, de a föld, az áldott anyaföld megmarad változatlanul. Csak a mult század történetét kell végig lapoznunk és látni fogjuk a pénzérték állandóulanságát. A mult század elején kétszer is leszállított a pénz értéke, a Kossuth-bankok szomorú sorsa pedig nem törődött ki az emlékezetből. Ki tudja, mit hordoz méhében a jövő?

Az igazi nemzeti vagyon a föld. De a mi birtokunkban van-e? Sajnos, a magyarság még az ország felét sem mondhatja magáénak, sőt tolyton veszti a talajt. Ez pedig nemzeti veszteség. Véres háborúkban nem veszítettünk annyit, mint a legutóbbi harmincz esztendő alatt.

Nemzetünk iránti kötelesség a nemzetiségi és idegen áramlatok térfoglalását megakadályozni, sőt visszahódítani minden talpalattnyi földet, mely könnyelműségünk, nagylelkűségünk és végzetes tévedéseink folytán idegen kézre került, míg a színmagyar raj százezrei Amerika, Oláhországba és Horvátországba vándoroltak.

Meg kell akadályozni a kivándorlást, nemzetünk életének állandó veresztését. Ennek pedig egyedüli módja: földhöz juttatni a magyar parasztot, a mezei munkásnépet. Nem szabad mindent az államra hagyni, tegye meg a nemzeti cél érdekében a magáét a magyar társadalom is.

Szeged végvára ugyan a magyarságnak, de kell, hogy központja legyen a nemzeti eszméknek és törekvéseknek. Az ország szive dobbanjon itt meg, a mikor a magyar nép érdekeiről van szó. Ne a városunk és a megye határait tekintsünk ilyenkor, hanem az egész országot, amelynek jövője az okszerű telepítéstől függ.

Kiválóan alkalmas Szeged városa arra, hogy az „alföldi telepítési bank” itt letelepedjen. A nagy és közepbirtokok nyakra-tőre idegen kézre kerülnek, mert a parasztnep nem képes tömegben vásárolni. Ha ezen birtokokat a létesítendő

telepítési bank vásárolná meg, akkor hozzájuttathatná a földhöz a parasztot.

Az ilyen vállalkozások nem járnak kockázattal, mert a föld értéke egyre növekedni fog és az abban elhelyezett tőke a legbiztosabb. A hosszú lejáratú kölcsönök állandó és biztos jövedelmezése pedig többet ér a váltókölcsönöknél. A telegkönyvi betáblázással biztosított tőkének nem az egyéni hitelképesség az ingadozó alapja, hanem a változatlan föld, a haza.

Az alföldi telepítési bankot a szegedi pénzintézetek a saját erejükből is létesíthetnék, ha csupán tartalékalapjaik bizonyos hányadát fektetnék is csupán bele a vállalkozásba. A fél millió koronát jegyezhetnék a pénzintézetek, a másik fél milliót pedig a tőkével rendelkező közönség.

Ha a nemzetiségi bankok tudnak e téren boldogulni, mért nem tudnának akkor boldogulni mi? Az üzletkőre tágas tér van előttünk. Itt van a megye, a környék, a nemzetiségi Délvidék. Csaknem minden héten olvashatjuk a lapokban, hogy ez vagy az a nagybirtok kerül újra a paraszt kezébe, amely kétszer annyit ér, ha a paraszt kezébe kerül és nem tud hozzá jutni. Itt vannak a nagy birtokok, amelyek révén a magánvállalkozók milliókat nyernek minden kockázat nélkül.

Nem kell hozzá jós tehetség, hogy a telepítési ügyet felkaroló vállalkozás nem csak hazafias célú szolgálja, hanem tisztességes polgári haszonnal is járna, néhány évtized alatt pedig a magyar-lakta területeket megkésztetné a nemzetiségek lakta Délvidékre.

Nem ötlet, nem ábránd ez, hanem megdönthetetlen tény. A nemzetiségi bankok terjeszkedése, emelkedése és üzleti érdekköreinek már a színmagyar alföldön való érvényesülése is bizonyosság reá.

Rostkowitz Arthur.

Az eszmény meghamisítása.

Irta: Konvéd Atilla.

Az uralkodó „felséges” családok botrányai-val szoktunk sokat foglalkozni a sajtóban. A polgári társadalom valósággal ujjong minden eseten, sőt szinte büszke öntudat tölti el a polgári sziveket és lelkeket, hogy valóságos főherczegek, főherczegnők, királyi és császári sarjak leszállanak a trónok lépcsőjéről, hogy a mindenható szerelemben egyenlők legyenek a közönséges lényekkel.

Valósággal hódol a sajtó ezeknek, pedig éppen nem méltó tárgyai a hódolatnak, mert az eszmény meghamisítói ők. Még regényeséget sem talál benne a józanul gondolkodó ember. sőt inkább elítéli.

Ha a paraszt családon éri a feleségét és agyonveri, az esküdszék fölmenti esetleg. Helyes. A becsületét, a hazi tűzhely szentségét védelmezte. A parazna ringyó megérdemelte sorsát, írja a sajtó. Bezzeg a magasabb műveltségű és felsőbb rendűnek képzelte lények házasságtörési eseteit más szemmel nézi a sajtó. Ott a mindenható szerelemről, a válaszfalak lerombolásáról, az udvari élet szertartásainak türetlenségéről regél.

Ez szemvakító hazugság, porhintés. Elég ostoba a közönség, hogy elhiszi. A „felsőbb tizezer” házassági botrányaiban éppen úgy nincs regényesség, mint a szabad szerelemben. Utalatos mind a kettő. Nem a szabad akarat, a valódi szerelem megnyilvánulásának jelei ezek, hanem az a jelenség, amelyet a történelem minden lapja bizonyít, hogy a „felsőbb tizezer” közelebb áll az állati érzékiséghez, mint a közrendű emberiség.

Nekem es a józan embernek hiába magyarázza ugyan azt bárki is, hogy a mindenható szerelem készítette az öt gyermekkel megáldott trónörökösöt, az anyát, aki újabb magzatát viseli szive alatt, hogy Giron francia nyelvmesterrel megszökjön. Ez nem a tiszta szerelem. Beteges vágyódás és lelki hülyeség mindkét részről.

Giron csinos, 24 éves fiatal ember, aki kívánatos „falat” a hat gyermekes 34 éves, de a bűnös élvhajhászatot kereső szász trónörökös szemében. A nyilas száju Giron gyerek büszke rá, hogy vérbeli főherczegnő, trónörökös a szeretője. Az indokolatlan és ostoba irigység még fokozza képzelgését. A világ regényhóst lát benne, pedig nem az.

Magam sem vagyok öreg ember. A vér mozog bennem. Ha fiatal, üde leányt látok, a vágy hatalmába kerít. A 24 esztendő kort átéltem jó magam is, sőt talán most sem érzem magam némelykor öregebbnek. De már bocsánatot kerek, hat gyermekes anyával még sem tudnék viszonyt kezdeni. Az pedig kötözni való örült, aki ilyesmit tesz. Hol itt a romantika, az idealizmus? Az alaváló, ha józan észszel követi el, de a bolondok házába való, aki romantikát talál benne.

Tisztelt modern regényhősök. Ne többszörös anyaságot és a női nem közös viharait átélj és kiélj, előregedett herczegnőket hódítsatok meg, hanem artatlan leányokat. Mert nem ti vagytok a hódítók, hanem a meghódítottak, a megkapráztatottak. A fiatal férfura pedig szégyen, ha idősebb hölgyek rabszolgája, kitar-tottja. Ti pedig azok vagytok. Az igazi, a régi romantika sirasói.

Az sem tud kibékíteni engem, hogy a 24 éves Lónyay gróf a 37 éves Stefánia főherczeg-asszony férje lesz. Ez is természetellenes és én, sem mint magyar, sem mint ember nem tudok rajta lelkesülni.

Ezen természetellenes vágyakat hajdanta a kolostorok vagy a halál nemaságába fojtották, pedig a régi időkben ugyanazon vágyak és betegségek uralták az emberi idegeket. De akkor a közhangulat volt egészségesebb, tisztességesebb. Ma ezt rombolja nap-nap után a sajtó, a világ legnagyobb hatalma.

Ez nem jól van, mert a tiszta erkölcsök megromlásához, a házasság szentségének az elnépszerűtlenségéhez vezet. Az erkölcstelenség pedig nagy, világhódító nemzeteket tett már tönkre.

Hát nem tud már okulni az emberiség? Vagy annyira elkorcsosodtunk már, hogy tisztító villámokra, népeket elsöprő, új államokat

Ferencz József keserűvíz az egyedül elismert kellemes izü természetes hashajtószert

alkotó nemzetekre van szükség? A mi nemzetünk az emberiség végtelen tengerén kicsiny sziget csupán. Bennünket az első vihar elsöpörhet. De el is fog söpörni; ha ez az átkozott és lábrakapott, tisztességtelen közfelfogás meg nem változik.

Az iskolák államosítása.

(R.) Elkecsereedett vita folyt egész héten keresztül a városi közgyűlésen, hogy államosítsa-e a tanács a tanyai iskolákat vagy sem? Hetet-havat fősorolnak a vitatkozók, szenvedélyeskedtek, sőt megcsóvázták fenyegetésképpen a felekezeti türelmetlenség csóváit is. Holott ez a kérdés nagyon egyszerű volna, a tanács azonban elmulasztotta a dolognak legelemibb föltételét. T. i. nem kérdezte meg a tanyák népét, hogy akarja-e vagy sem az államosítást? Ha ezt megtette volna, nem posványosodott volna el a kérdés, nem támadt volna oly elkecsereedett vita és nem élesedtek volna ki annyira az ellentétek.

Az eddig történetekből is beláthatta mindenki, hogy az államosításból nem lesz semmi. De a akkor mért volt szükség a szócséplésre, gyűlölségre, és a felekezeti türelmetlenség fölkeltésére? Hiszen ilyesmi még nem történt Szegeden! Halalos ellenségek, különböző pártállású és törekvésű férfiakat tüzelt a községi iskolák védelmére a tanács tapintatlan, de a közgyűlés régebbi hibájából szőnyegre került javaslata.

Legyünk őszinték és hazugságokkal ne tetézzük az eddigi botlásokat. A tény az, hogy a szegedi községi iskolák lényegileg róm. kath. felekezeti jelleggel bírnak. Kinek van az ellen kifogása? A város lakosságának, de különösen a külterületnek lakossága tulnyomó része (92%) római katolikus. A város felekezeti jellegét ez a nagy többség adja meg. A város a kath. templomok kegyura is. (Elég fukar kegyur!)

Ez a kath. felekezeti szempont azonban sohasem domborodott ki olyan élesen, hogy a más hitfelekezetűek a közoktatás egyoldalúságát tapasztalhatták volna — és minden felekezet mégis külön népiszkolát tart fenn. A református, lutheránus, a zsidó és a gör. kel. szerb felekezetek külön iskolákat tartanak fenn. Csupán a róm. kath. lakosságnak nincs felekezeti népiszkolaja. De nem is volt eddig szükség reá, mert ha névleg nem is, de tényleg a községi iskoláink teljesen róm. kath. hitfelekezetűek voltak és talán még hosszú időig azok is maradnak.

Ha azonban már a népoktatás államosításának kérdése szóba került, mért éppen csak a tanyai iskolák államosítását erőszakolják? Hiszen a legostobább állapotok származhatnak ebből. Lenne hátfele a város népoktatása és pedig állami, községi, zsidó, református, lutheránus és g. k. szerb hitfelekezeti. Csak éppen a tulnyomó többségben levő róm. kath. felekezetnek nem lenne külön iskolaja.

Ez ostoba, meggondolatlan terv és egyáltalában nem volna hasznára az egységességnek, ami írott malaszt az iskolák tantervében. Ha mar mindenáron államosítani akarjuk a népoktatást, tűnjön el minden felekezeti és nemzetiségi szempont, — és legyen az egységes: a magyar nemzeti állami eszméje szerint való.

De est nem akarják, pusztán a tanyai iskolákat akarják eltérni a várostól. Ezt a város érdekeinek józan megfontolása után a legnagyobb hibának tartom. Hát olyan sok kapocs tűzi a tanyák népét Szegedhez, hogy a népoktatásügyét és gondját minden utógondolat nélkül elvethetjük magunktól? Bizony nem. Gazdasági tekintetben eltasztottuk már a tanyavilágot a behozatali vámokkal, a közigazgatási központok felállításával is elkülönítettük a várostól, a tanyai kapolnak kibovítésével pedig önállósítottuk magunk a tanyák népét. Hát most végül a népoktatásügyében levegyük róla kezünket? Mi fűzze, mi kösse akkor ezután a tanyák keservesen pótdázó népét a palotás Szegedhez?

Az államosítás előnyeiről beszélnek. Elég helytelenül. A hatóság mulasztásairól lehetne csak szó. A város nem köteles többet aldozni az 1868. évi népoktatási törvény értelmében az egyenes adó öt százalékánál. A város majdnem tizannyit aldoz, pedig nem köteles. Nincs törvény, nincs hatalom, amely erre kötelezné és a hatóság már évtizedek előtt is mulasztást követett el, hogy államségélyért nem folyamodott. Bezzeg

más városok megtették ezt és eredménnyel is járt a kérésük. Az árvízszújtott Szegednek, a magyarság végvárának ily irányú kérelmét nem tagadhatta volna meg egyetlen kormány sem, mert a segély megtagadása a hazaarullással lett volna egyenlő.

Már az is nagy hiba volt, hogy a hatóság egyáltalán szóba állt az államosítás dolgában a tanfelügyelővel. Ez az önkormányzati jog feladása. A tanfelügyelő alárendelt közeg csupán, a város pedig a szerződést a közoktatásügyi kormány fejével és nem alsóbrendű közegével akarja megkötni, akinek még közvetítésére sincsen szükség; mert nem szabad elfeledni, hogy ennek a tanügyi közegnek a közbenjárása pl. Dorosma községének is mintegy 300 koronájába került és az a tanügyi közeg az állami tanítók indokolatlan üldözésével (ott van Zsák Frigyes és társai esetei intő példaként) oly lejáró egvén, hogy a horgosi plébániától is kiutasították — és néhány talpnyaló alantosát és kortesczimborját kivéve huzódoznak tőle a jobb érzésű emberek.

De nem kell feledni azt sem, mily alaptalanul megrágalmazta Szeged népiszkolai felügyelőjét is utóbb Pusztán az ő személye is oly akadálya a népiszkolák államosításának, hogy amíg az ő kezében futnak össze a tanügyi kérdés szálai, szó sem lehet a tanyai iskolák államosításáról.

Pénzüntézetek beszámolója.

Az év első hónapjaiban szokták megtartani általában a pénzüntézetek beszámolóikat az üzleti eredményről. A rideg számok sokat beszélnek, bár kevesen értenek belőle. Nem vagyunk mi tökeszegény ország, hanem legyünk őszinték, a vállalkozási hajlam nincs meg bennünk a kellő mértékben. Ha a tőkegyűjtést tekintjük, a pénzüntézetek mérlegei arról tesznek tanubizonyságot, hogy a takarékpénztári betétek arányosan emelkednek az igénybe vett hittel, sőt a pénzüntézetek tőkái hevernek, nem találnak elég biztosított elhelyezést, ami a kamatláb leszállásának közvetlen okozója is. A pénznek pedig heverni nem szabad. Ha hever, az egészségtelen jelenség, aminek okát hazánk különleges gazdasági állapotában kell keresnünk. A pénz és föld a gazdasági élet két végpontja, de mindkettőnek okszerű kihasználását az ipar és kereskedelem mozdíthatja csak elő. Sajnos, itt a mi szegénységünk.

Szeged pénzüntézetei az üzletvitel tekintetében kifogástalanok. A hiteligenybevétel biztos alapokon nyugvó. Nagyobb veszteségek, váratlan csapások eshetőséget is kizárja az a szolid vezetés, amely a szegedi pénzpiac működésének iránytűje. Az intézetek üzletvelei csöndesen, szinte észrevétlenül peregnék le, az évi mérlegek gyarapodó nyereséggel záródnak a részvényesek örömeire. Ingadozásról, válságról, rázkódásokról szó sincsen, ami a pénzüntézetek vezetőinek, irányítóinak lelkiismeretes működésére vall.

Az öreg takaréka a múlt évről.

Városunk legrégebbi pénzüntézte a Szeged-Csongrádi takarékpénztár. A legegise pénzüntézte nem csupán Szeged városának és Csongrád-megyének, hanem a vidéknek is. Idestova két emberöltőt élt keresztül, de az idők viszonyosságai nem tudták megingatni. Az idők folyamán nőtt tekintélye és vagyona és nő egyre. Huszonkét év óta az élen Vass Károly vezérigazgató áll, aki lelke az intézetnek. Az öreg takaréka — amint a nép becézőleg nevezi — az ő vezetésével lett az ország elősmert elsőrangú pénzüntézte, a melynek múlt évi mérlege a tapintatos vezetés és fokozatos emelkedés újabb bizonyítéka az intézet szilárdaságának. Az igazgatóság évi jelentését a következőkben közöljük:

Tisztelt Közgyűlés!

Intézetünk 57-ik üzletévről szóló jelentésünket van szerencsénk a következőkben előterjeszteni: Ezen időszak is azon általános köz-

gazdasági pangás alatt kezdődött, mely már évek óta a közforgalom állandó jellegét képezte: midőn annak második hónapjában, — anélkül, hogy e tekintetben javulás állt volna be, — a jegykibocsajtóbanknak kamatleszállításával egyidejűleg a kamatoknak újabb és oly mérvű hanyatlása következett be, melyhez hasonló eddig nálunk tapasztalható nem volt. Kedvezőbb viszonyok közt és a gazdasági élet erősebb lüktetése mellett a kamatoknak ezen jelentékeny süllyedését az emelkedő közvagyonosodás orvoldatos jeléül lehetett volna tekinteni, a jelen esetben azonban ez másnak nem volt tulajdonítható, mint az üzletelenség folytán felhalmozott tőke elemi erővel nyilvánult elhelyezési szükségletének; mit a 4¹/₂% os allampapiroknak akkor teljes sikerrel keresztül vitt conversiója lényegesen elősegített. Hatása tehát elsősorban az állandó kamatozasu értékpapírok árfolyamának emelkedésében nyert kifejezést, maskülönben pedig nyomatékosan nyilvánult azon élénk verseny által, mely ez alkalommal és csekély kivétellel az egész év tartama alatt a pénzpiacokon általában tapasztalható volt.

Ezen megváltozott viszonyokhoz alkalmaztuk múlt évi ügyvitelünket is. Erre vonatkozó intézkedéseink elsősorban a betéti kamatoknak megfelelő szabályozása volt, mit tekintettel arra, hogy a betétek természete a kamatlább lehető állandósága kívánatossa teszi, akként oldottunk meg, hogy a korábban megállapított 4%-os kamatot továbbra is fentartottuk azon különbséggel, hogy az eddig az intézet által fizetett betétkamatadót múlt év márczius eleje óta a betevők viselik.

Kapcsolatosan ezzel leszállítottuk az aktív kamatokat üzletkörünk minden ágában is. Ezen intézkedésnél azonban versenyképességünk és összeköttetésünk fentartása miatt kénytelenek voltunk sokszor az önköltségek határáig menni és minthogy e miatt közelfekvőnek kellett tekintenünk, hogy ezen körülmény az évi jövedelmet lényegesen befolyásolni fogja, törekvésünk odairányult, hogy ezt az eshetőséget szabályszerű üzleteink fejlesztése által ellensúlyozzuk. Örvendetesen konstataljuk az önknek be terjesztett mérleg és forgalmi kimutatás alapján, hogy ezen szándékunkat megvalósítanunk sikerült, mert a forgalom üzletkörünk főágában ismét számottevően emelkedett, a jövedelem pedig a múlt évit jóval felül haladja. Hogy ezen kedvező eredménnyel önknek ez alkalommal beszámolhatunk, ezt ügyfeleink szaporodó számán kívül főleg azon bizalomnak köszönjük, melyet ezek intézetünk irányában, mint eddig, úgy a lefolyt évben is változatlanul tanúsítottak, miről mint működésünk egyik főtenyezőjéről e helyt hálás köszönettel említést teszünk.

Ennek nyilvánulását első sorban a *betéti üzletben* tapasztaltuk, melynek állománya a szűk-ségessé vált kamatleszállítás dacára 966.945 K 12 fillérrel szaporodott és 14.987.261 K 01 fill. állományjal zárult. — *A váltószámítolási üzlet* nyomott kamatok mellett, hasonlóképpen kielégítő eredménnyel folyt le; forgalma a múlt évit 2.178.835 K 16 fillérrel haladta meg. — Nagyobb lendületet vett a *jelzálogkölcson üzlet* is, melynek a záloglevelek iránt az egész év tartama alatt mutatkozott élénk kereslete folytán ez alkalommal nagyobb kiterjedést adhatunk, mi kedvező alkalmul szolgált arra, hogy a magyar takarékpénztárak központi jelzálogbankjával a záloglevélpiacon korábbi pangása miatt egyideig nyugvó összeköttetésünket ismét feleleveníthettük. Feltételeink megállapításánál számoltunk az ezen üzletagnal tanálló élénk versenyyel. — Új kölcsönöket 1.207.796 K 48 fillérrel többet folyósítottunk, mint tavaly. — Hasonló emelkedést mutat a *kötvénykölcson üzlet* is, melynek állománya társulatoknak és községeknek adott nagyobb kölcsönök által 742.877 K 52 fillérrel emelkedett. — *Az előlegezési üzlet* értékpapírokra nagyobb változást nem tüntet ki. — *Értékpapírkészletünk* az év végével 88.214 K 77 fillér haszn mutatkozik, melyből 67.625 K 77 fillér mint könyvszerinti áremelkedést a külön tartalékalaphoz csatoltunk, míg az eladásokból realizált 20.589 K tényleges hasznat a mérlegben elszámoltuk.

Összes forgalmunk a múlt évben 163.049.038 K volt; üzletáganként a következő eredménnyel: *I. Betétek.* Egyenleg 1902. január hó 1-én 14.020.315-89. Bevételek 1902. december 31-ig 8.421.860 50. Összesen 22.442.176 39. Visszafizetett 1902. december 31-ig 7.454.915-38,

Egyenleg 1902. december 31-ig 14.987.261'01, Összes betétforgalom 15.876.775'88. — **II. Váltóleszámitolás:** Egyenleg 1902. január hó 1-én 4.518.396'82, Leszámitoltatott 1902. december hó 31-ig 14.262.664'35, Összesen 18.781.061'17. Visszaftiztetett 1902. december hó 31-ig 14.269.152'20, Egyenleg 1902. december hó 31-én 4.511.908'97, Összes váltóleszámitolási forgalom 28.531.816'55. — **III. Jelzálogkölesőnök:** Egyenleg 1902. január hó 1-én 9.428.941'94, Továbbadott záloglevelek ellenében 3.070.291'56 Marad 6.358.650'38 Kölcsönadott 1902. december hó 31-ig 2.482.019'78, Összesen 8.840.670'16. Visszaftiztetett 1902. december hó 31-ig 1.370.314'63, Egyenleg 1902. december hó 31-én 7.476.355'53, Összes jelzálogkölesőn forgalom 3.852.334'41. — **IV. Kötvénykölesőnök:** Egyenleg 1902. január hó 1-én 805.951'54, Kölcsönadott 1902. december hó 31-ig 755.021'77, Összesen 1.560.973'31. Visszaftiztetett 1902. december hó 31-ig 12.144'25, Egyenleg 1902. december hó 31-én 1.548.829'06, Összes kötvénykölesőn forgalom 767.166'02. — **V. Előleg értékpapírokra és árukra:** Egyenleg 1902. január hó 1-én 160.025'29, Kölcsönadott 1902. december hó 31-ig 381.643'98, Összesen 541.669'27. Visszaftiztetett 1902. december hó 31-ig 475.978'93, Egyenleg 1902. december hó 31-én 65.690'34, Összes értékpapír és áruelemezési forgalom 857.622'91 **VI. Forgalom pénzintézetekkel:** Terhükre iratott 1902. december hó 31-ig 27.113.115'94, Javunkra iratott 1902. december hó 31-ig 26.756.859'20, Egyenleg 1902. december hó 31-én 356.256'73, Összes forgalom pénzintézetekkel 53.869.975'14. — **VII. Pénztárforgalom:** Egyenleg 1902. január hó 1-én 249.134'84, Bevétel 1902. december hó 31-ig 29.711.829'85, Összesen 29.960.964'69, Kiadás 1902. december hó 31-ig 29.581.517'24, Egyenleg 1902. december hó 31-én 379.447'45, Pénztár összes forgalma 59.293.347'09, 1902. évi összes forgalom 163.049.038'—.

A rendelkezésre álló tiszta haszon felosztására alantabb teendő javaslatnál szem előtt tartottuk most is az intézetnél hagyományosan fennálló azt az elvet, hogy ennek tartalékai, a szabályszerű javadalmazásokon kívül, az üzlet eredményhez mért nagyobb összegekkel gyarapítsanak. Ezen elvnek fenntartása a jelen alkalommal annyival czélszerűbbnek mutatkozik, mivel a közgyűlésnek mult évi határozata folytán az idén az intézeti ház átalakítása előtt állunk, melynek költségei a dolog természeténél fogva, a legbehatóbb számítás mellett sem állapíthatók meg véglegesen. Erre való tekintettel és hogy a ház értékének majdani megállapításánál a t. közgyűlés esetleg az üzlet eredménytől függetlenül intézkedhesék, az idei hasznóból 60.000 koronát, mint függő építési tartalékot indítványozunk elkülöníteni és külön számlán oly rendeltetéssel kezelni, hogy ennek végleges hovatartozása iránt az építkezés befejezése után az igazgatóság indítványára a közgyűlés fog határozni. — Miután a mult év eredménye ezt, valamint az egyéb tartalékok gyarapítását nagyobb mértékben lehetővé teszi, erre vonatkozó indítványunkat elfogadásra ajánljuk, megemlítve, hogy az esetben a tartalékalapok a függő tartalékként kezelni indítványozott 60.000 koronán kívül saját kamataik és javadalmazásaik által 145.543 K 47 fillérrel fognak szaporodni.

A mult évi tiszta haszon K 268.762'32 levonandó 23% K 61.815'32, marad rendelkezésre K 206.948. Ebből: osztalékra, részvényenkint 270 K = 100.000, jótékonycélok és jutalmazásra K 14.805, az általános tartalék-alapra K 20.000, a nyugdíjalapra K 12.142, függő építési tartalékra K 60.000 = K 206.947 fordítani indítványozzuk.

Ennek elfogadása esetén részvényeink 7 sz. szelvényei f. é. február hó 9-től kezdve Szegeden az intézeti főpénztárnál és Budapesten a Magyar általános hitelbanknál fognak a hivatalos órák tartama alatt bevaltani.

A mult évben tartott közgyűlés erre vonatkozó indítványunk folytán felhatalmazta az igazgatóságot arra, hogy az intézeti ház végleges kiépítését saját hatáskörében eszközöltesse. Az eziránt megindított tárgyalások és technikai számítások arra az eredményre vezettek, hogy a háznak ez alkalommal okvetlenül eszközözendő szárazza tétele és végleges kiépítése, hozzáértve

ehhez ennek udvari részét is, oly kiadásokkal járna, mely ennek ujhóli felépítésének költségén csak kevéssel maradna alól. Ugyanakkor felmerült az az eszme is, hogy tekintettel a háznak kedvező fekvésére, kívánatos volna erre a tervezett átalakítás alkalmával egy második emeletet építtetni, miáltal az intézet a megfelelő jövedelem biztosítása mellett mai állásának megfelelő modern épületet nyerne és egyúttal a város ezen legkiválóbb terének emeléséhez szépsézetű szempontból is hozzájárulna.

Egybevetve ezen felmerült nézeteket, azon meggyőződésre jutottunk, hogy indokoltnak nem volna tekinthető egy már alapjában nem egészen kifogástalanul épült háznak átalakítására oly összeget fordítani, mely egy ujház költségét megközelíti; másrészt annak megfontolása, hogy az átalakítás és újraépítés közt előálló mintegy 50.000 koronára tehető költségtöbblet, melynek fele legalább is, adómentesség czímén meg fog térülni; az utóbbi módozat által nyújtott előnyök miatt döntő befolyást nem gyakorolhat, arra indítanak, hogy önköknek az intézeti ház lebontása mellett ennek ujhóli való felépítését két emeletre ajánljuk; illetve kérjük, hogy a mult évben adott meghatalmazást ez irányban kiterjeszteni méltóztatassék. A költségekre nézve ma még végleges összeget nem jelölhetünk meg, azonban úgy hisszük, hogy az új befektetés az előleges számítás k szerint a 360.000 koronát meghaladni nem fogja.

Indítványunk elfogadása esetén az építés e tavasz elején fog oly módon megkezdetni, hogy az intézet forgalma az építés ideje alatt fennakadást ne szenvedjen.

Az igazgatóság és a választmány szabályszerű működési ideje a mai napon lejárván, ezen testületnek a napirend során leendő ujhóli megalkatása szintén a mai közgyűlés teendőjébe képezi, ugyszintén egy, esetleg két felügyelőbizottsági tagsági állás betöltése egy év tartamára. — Midőn az erre vonatkozó választások megejtésére tisztelettel felkérjük, egyúttal öszinte sajnálattal értesítjük, hogy Zsotér Andor elnök ur az igazgatóságot arról értesítette, hogy tekintettel előrehaladt korára és egészségi állapotára egy esetleg reá eső új megválasztást el nem fogadhatna, mely oknál fogva személyét a most megtartandó választásoknál számításán kívül hagyni kéri.

Barmennyire is sajnáljuk, hogy városunk és intézetünknek ezen kimagasló és érdemekben megőszült alakját, ezen elhatározása folytán intézetünk működésénél eszentül nélkülözniük kellend, nem zárkozhatunk el, indokainak sulya elől, melyek erre indítottak s midőn ez oknál fogva ezeknek méltánylása mellett kijelentését sajnálattal tudomásul venni kérjük, egyúttal indítványozzuk, miszerint: Zsotér Andor urnak az intézet körében és annak érdekében a félésszázadot meghaladó idő alatt kifejtett sikerdus, buzgó és mindenkor önzetlen működéséért, melylyel intézetünket mai állására emelni segítette, a közgyűlés öszinte és hálás köszönetének kifejezést adni, érdemeit jegyzőkönyvileg megörökíteni, őt az intézet örökös tiszteletbeli elnökévé megválasztani és ugyanazon indokból részére életfogytiglani évi 2000 korona tiszteletdíjat megszavazni méltóztatassék.

Az elmúlt év folyamán intéző testületünket több rendbeli elhalálozás által sulyos veszteség érte.

Kátaí Ferdinánd igazgatóságunk tagja, ki hosszú évek során át intézetünknek ennek érdekében teljes odaadással és szakértelemmel működött, férfi kora javában, mindnyájunk öszinte sajnálatára a mult ősz elején váratlanul elhunyt. Meghaltak továbbá Fejér János felügyelő bizottsági és Kreutzberger Ferencz választmányi tag, kiknek elhunytá által intézetünk érdemes és buzgó munkatársainak elvesztését fájjalja. A t. közgyűlés osztatlan érzelmeinek véltünk kifejezést adni, midőn ezeknek elhunytá feletti öszinte részvéteinek jegyzőkönyvi kifejezést adni indítványozunk.

Kérjük az ezekben előterjesztett jelentésünket tudomásul venni, indítványainkat elfogadni és a felügyelő-bizottság jelentésének meghallgatása után, ugy ennek, mint nekünk a szabályszerű felmentést megszavazni.

Szeged, 1903. január hó 22-én.

Fluck Ferencz s. k.
alelnök.

Közgyűlés a Hitelbankban.

Vasárnap délelőtti tíz órakor tartotta 13. közgyűlését a szegedi hitelbank részvénytársaság Várnay Lipót tekintélyes nyomdatulajdonos elnökelete alatt. A jegyzőkönyv hitelesítése után az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése olvastatott föl. Daczára a babonás 13. számnak, a hitelbank részvénytársaság mult évi működése éppen nem volt szerencsétlen, mert minden zárszámadási tétele a fokozatos és biztos alapokon nyugvó fejlődésről tesz bizonyosságot, amiért a részvényesek köszönettel adóztak a tevékeny **Rosenberg János** vezérigazgatónak.

Az igazgatóság mult üzletévi jelentésében kiemelte, hogy a pangás a gazdaság minden terén oly nagy, a pénzszükséglet oly csekély volt, hogy ennek következtében a pénzszközök rendkívüli módon felszaporodtak. Ez a körülmény a pénzpiaczon óriási versengést idézett elő, mely a kamatlábat hazánkban eddig még nem tapasztalt alacsony fokra szorította le.

Ily viszonyok között természetesen sokkal nagyobb feladat volt az üzleti tevékenységet kifejteni, de ép ez oknál fogva annál örvendesebb, hogy ez alkalommal a fáradozás teljesen sikerült, mert az elmúlt üzletévben jó, — az előző éviről is jobb eredményt ért el az intézet, amit a részvényesek meglepéssel vettek tudomásul.

Az üzletkör minden ágazata emelkedő irányzatot mutatott, főleg pedig váltóleszámitolási üzletágban ért el jelentékeny emelkedést, ami a vázolt kedvezőtlen viszonyok között kétségkívül figyelemre méltó.

Leszámitoltatott 3.760.853 K. 39 f. összegre rugó váltó. 1901-ik évben leszámitolt váltók összege volt 3.351.175 K. 89 f., tehát az emelkedés 409.677 K. 50 f. A készlet mult év végén volt 556.694 K. 87 f. A készlet 1901-ben volt 476.346 K. 66 f. A készlet a mult évben nagyobb volt 80.348 K. 21 fillérrel. Mindkét nemű betét üzletágban nyilvánvaló a haladás.

Takarékbetét volt a mult év végén 336.505 K. 29 fillért szemben az 1901. év végén fenállott 277.528 K. 29 fillér állománynyal 58.978 korona emelkedés mutatkozott.

Heibetét állomány 1901. év végén 46.718 K. 44 fillér, az 1902. évben a befizetések tettek 29.247 K. 79 fillért és az év végén ezen betétek 75.966 K. 23 fillérre szaporodtak fel.

Az elmúlt évben elért eredmény 24.101 K. 72 fillérre rug. Ezen összegből 1.480 K. 51 fillért kétes követelések leírására fordított és a felosztási javaslat elfogadásával a tartalék alap az alapszabályszerű 899 K. 90 fillér javadalmazása helyett, kerek 3000 koronával gyarapított — és ezen alapot 43.000 koronára felemelte a közgyűlés. Ezen nyereség felosztása után fenmaradó tetemes maradvány, 40.91 K. 51 fill., a folyó év javára visszatartott, jöllehet a részvényesek az előző éviéknél 2 koronával magasabb, vagyis részvényenkint 10 koronát nyerne osztalék fejében.

Az egyes üzletágak forgalma a következő volt:

I. Betétek. Állomány 1901. december 31-én 277.528 kor. 29 fill. Betétetett 1902-ben 67.2954 kor. 21 fill. Összesen 950.482 kor. 50 fill. Kivétetett 1902-ben 61.3976 kor. 21 fill. Marad 336.506 kor. 29 fill. Ehez heti betétek 75.966 kor. 23 fill. Állomány 1902. december 31-én 412.472 kor. 52 fill.

II. Leszámitolási üzlet. Váltótárca 1901. december 31-én 476.346 kor. 66 fill. Leszámitoltatott 1902-ben 3.760.853 kor. 39 fill. Összesen 4.237.200 kor. 05 fill. Beváltatott és visszáleszámitoltatott 1902-ben 3.680.505 kor. 18 fill. Állomány 1902. december 31-én 556.694 kor. 87 fill.

III. Pénztárforgalom. Pénztárkészlet 1901. december 31-én 43.683 kor. 96 fill. Bevétel volt 1902-ben 10.689.077 kor. 69 fill., összesen 10.732.761 kor. 65 fill. Kiadás volt 1902-ben 10.674.194 kor. 83 fill. Állomány 1902. decz. 31-én 58.566 kor. 82 fillér.

IV. Forgalom pénzintézetekkel, giró és egyéni számlák. E számlák terhére iratott 5.618.573 kor. 49 fill. E számlák javára iratott 5.636.533 k. r. 83 fillér.

V. Üzleteredmény. Az 1902. évi 24.101 K. 72 fill., eredmény levonva 4622 kor. 83 fill. mult évi áthozatalt, maradt 19.478 kor. 89 fill. rendelkezésre.

Ezen összegből kétesekre leiratott 1480 k. 51 fill., 5% a tartalékalapra 899 kor. 90 fill., a tartalékalap rendkívüli javadalm. 2100 kor. 10 fill., az igazgatóság jutalékára 2159 kor. 76 fill., a felügyelő-bizottság jutalékára 539 kor. 94 fill. = 7180 kor. 21 fillért fordítani s a fennmaradó 12.298 kor. 68 fill., a múlt évi áthozatal hozzávételével 4622 kor. 83 f. összesen 16.921 kor. 51 fill., ebből osztalékra 1285 drb részvény után a 10 korona = 12.850 koronát kiosztani és 4071 kor. 51 fillért pedig a jövő évre átvezetni javasolta az igazgatóság.

Ezen jelentést a közgyűlés tudomásul vette, az előterjesztett nyereségyelosztási javaslatot jóváhagyta és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt megadta.

Az osztalék-szelvények február hó 3-ától kezdve az intézet pénztáránál, valamint Budapestben a „Magyar Leszámitoló és Pénzváltóbank”-nál, a „Budapesti Takarékpénztár és Országos Zalogkölcsön Részvény-Társaság”-nál és a „Magyar Általános Takarékpénztársaság”-nál díjmentesen beváltatnak.

Ujdonságok.

— **Az ipartestületi választások.** A szegedi ipartestület a farsang alatt választja meg elnökét. Két komoly jelölt van: *Rainer* Károly és *Lábdy* Antal. Mindkettő régi kipróbált bajnoka az ipari érdekeknek. A választás esélyei bizonytalanok. Az egyik alelnöki alásra az iparosság jelöltje *Pályi* Dániel tekintélyes nagyiparos, akinek rokonszenves és népszerű egyénisége valószínűvé teszi megválasztását is. Az ipartestületi választások iránt nagy az érdeklődés.

— **Az igaz magyar ember.** Zichy Jenőről írja ifju Mórincz Pal a „Debreczen” című lapban: „Az igaz magyar ember nevét Zichy Jenő gróf érdemelte ki nemzete részéről. Réges-rég kiérdemelte ő ezt a nevet köztvékenységével, a nemzeti élete iránt mindig tanusított érdeklődésével, hazafias viselkedésével, midőn a hazai anyagi és szellemi erők, a nemzeti önérték fejlesztésére évtizedeken át fejedelmi áldozatokat hozott és példaképet mutatott a közömbös vagy léha, a zárkózott vagy az osztrák bibor szúr csücskébe kapaszkodó idegenkedő főuraknak, de az egész nemzetnek is, mely a felsőbb tízezrektől ma is sorompókkal van elválasztva. Azonban, hogy mint igaz magyar embert az egész nemzet megértse, az egész nemzetnek minden haza és fajszerető tagja dicsőítő szeretettel ösmerje el, következni kellett a Zichy Jenő legutóbbi fellépésének is, mely az elalkuvó, idegennek csuszó-mászó korcs korszakban a szebb jövő fényes, meleg sugaraival tölti be a borus tájat.”

— **Szerkesztőnk gyászja.** Rövid néhány hét leforgása alatt három gyászeset történt felelős szerkesztőnk, Rostkowitz Arthur család-jában. Január 30-án nagybátyja, Hadassy Gyula ny. máv. tisztviselő halt el Budapesten. Temegetése ma délután volt. A halálesetről a család a következő gyászjelentést adta ki: Hadassy Gyuláné szül. Bodonyi Gizella mint a megboldogult neje, Hadassy Izabella és férje Mészáros Béla, Hadassy Ilonka és férje Vlád János mint gyermekei és vejei, Mészáros Anna, István és Izabella mint unokái, Rostkowitz Arthur és neje Bárány Adrienne, Rostkowitz Aranka és férje Horkai Elemér mint unokaöcsei és unokahugai, Bodonyi Aurél és neje szül. Kovács Gizella mint sógor és sógorné a maguk valamint a kiterjedt rokonság nevében fájdalomtelt szívvel jelentik, hogy felejtethetetlen jó férje, illetőleg legjobb édesatyjuk, apósuk, nagyatyjuk, nagybátyjuk, sógoruk és rokonuk Hadassy Gyula ur a máv. nyug. főmozdonyvezetője és a máv. alkalmazottak szövetségének tisztviselője folyó évi január hó 30-án reggel 7 órakor, életének 55 ik és boldog házasságának 33-ik évében, hosszas és kínos szenvedés után az Urban csendes elhunytát. A drága halott földi maradványai folyó évi február hó 1-én délután 1/2 4 órakor fognak a gyászházban: VIII. ker., Festetics utca 4. szám alatt, a róm. kath. egyház szertartása

szertartás szerint beszenteltetni és a Kerepesi-ut meletti sírkertben örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent miseáldozat kedden, folyó évi február hó 3-án délelőtt 1/2 10 órakor fog a józsefvarosi plébániatemplomban a Mindenható-nak bemutatni. Budapest, 1903. január hó 30-án. Áldás és béke poraira!

— **Az öreg takarékpénztár közgyűlése.** Szeged város legrégebb és legtekintélyesebb pénztárája, a Szeged-csongrádi takarékpénztár a jövő vasarnap, február 8-án d. e. 10 órakor tartja évi közgyűlését az intézet helyiségében. Az intézet évi zár mérlegét és az igazgatóság évi jelentését lapunk máj számában közöljük.

— **Városi tisztviselők országos egyesülete.** Ily címen országos egyesületet akarnak alakítani a városi tisztviselők. A mozgalom élén Kemény Béla pápai főjegyző áll. Az országos egyesületnek célja nincsen, de alakítsák meg a városi tisztviselők minden városban az egyesületeiket és azután a már megalakult egyesületek (mint pl. a s egedi is) alakítsák meg a közös szövetséget. Így azonban pusztában kiáltó szó marad a pápai főhivas.

— **Sajtópörünk.** A szegedi törvényszék mint sajtóbírósg január 28-án tartotta meg a végtárgyalást a „Független Közvélemény” ellen indított sajtópörben. A vád az volt lapunk ellen, hogy a tápéi választásból kifolyólag „Az új választás küszöbén” címen közölt cikkben politikai vonatkozások foglaltattak habár lapunknak a törvényben előírt hírlapi biztosítéka nincs. A törvényszék a vád és védelem meghallgatása után husz korona fő és tíz korona mellékbüntetésre ítélte Rostkovicz Arthur laptulajdonost. Az ügyészség képviselője megnyugodott az ítéletben, ellenben Rostkovicz Arthur fellebbezést jelentett be.

— **Városi hivatalnokok bálja.** Szeged város hivatalnokainak egyesülete az idei farsangon tartja első bálját a Lloyd társulat helyiségeiben. A bál február 7-én lesz. Személy-jegy két, család jegy négy korona.

— **Az alaptalan vád.** A tápéi választásból kifolyólag egész seleg pert indítottak a függetlenségi és 48-as párt elnöke, ifju Czékus Ferenc és jegyzője Rostkovicz Arthur ellen. Hogy milyen a aposak ezek a feljelentések, mutatja Karcsei Aladár dorosmai gyógyszerártulajdonos esete is, aki nyilvános ragalmazással vádolta R. A. pártjegyzőt. Az volt a vád, hogy 1902. október 28-án Dorosmán, a függetlenségi kör alakuló ülésén azzal ragalmazta beszédében, hogy orvososság helyett mérget adott ki. A járásbírósg öt tanut hallgatott ki és így kitént a vád teljes alaptalansága, mire a bíróság R. A. pártjegyzőt a vád és következményei alul fölmentette. Az ítélet ellen dr. Balassa Ámin, a jeles kriminálta főlebbezést jelentett be. A törvényszék felelősviteli tanácsa január 29-re tüzte ki a tárgyalást. Ez azonban elmaradt, mert a főlebbezést Karcsei visszavonta. Az alaptalan vádaskodásért most Rostkovicz Arthur tett büntető följelentést Karcsei ellen.

— **Hangverseny a zeneiskolában.** A szegedi zeneiskola növendékeivel február hó 2-án hétfőn délelőtt 10 órakor a Tisza-szálló nagytermében hangversenyt rendez a tanári kar. Az érdekesen összeállított műsor az alábbi: 1. Volkmann-Gobbi: „Soliman”. Két zongorán négy kézre. Előadják: Kertész Mariska és Olah Ilonka, (Tanár: Thalherné Vadász Jolan.) 2. Banfy: „Lili keringő”. Enekl: Bója Juliska. (Tanár: Szántóné Ladányi Mariska.) 3. Ábrányi: „Virágregék”. Zongorán játsza: Matiegka Irén. (Tanár: Schwarz Erz-ebet.) 4. Vieuxtemps: „Változatok”. Hegedűn játsza: Kálmán Nándor. (Tanár: Daubrawzky Viktor.) 5. Offenbach: „Kettős”. Eizondoi leány című dalműből. Enekl: Bója Ilonka és Kertész Margit. (Tanár: Szántóné Ladányi Mariska.) 6. Brahms: „Magyar táncok”. Két zongorán nyolc kézre. Előadják: Juhász Margit, Kertész Mariska, Olah Etelka, Szegfű Margit (Tanár: Thalherné Vadász Jolan.) 7. Taubert: „Madárdal”. Enekl: Bója Juliska. (Tanár: Szántóné Ladányi Mariska.) 8. Gaál: „5-ik Magyar Rapsódia”. Zongorán játsza: Mayer Mária. (Tanár: Menner János.) 9. Schubert: „Vonós Négys.” (g. moll.) Előadják: Kálmán Nándor (hegedű I), Thoma Béla (hegedű II), Szilass Emő (négy hegedű) és Tóth Andor (gordonka). (Tanár: Daubrawzky Viktor.) 10. Korbay: „Magyar Dalok”. Előadják: a magan

ének tanszak növendékei. (Tanár: Szántóné Ladányi Mariska.) 11. Volkmann: „Serenád”. Előadják: a zenekari tanszak növendékei. (Tanár: Daubrawzky Viktor.)

— **Tisztújító közgyűlés.** A belvárosi függetlenségi kör hétfőn délután tartja tisztújító közgyűlését dr. Kószó István elnöklele alatt. A kör előreláthatólag a lelépő tisztikart fogja újra megválasztani.

— **Helyreigazítás.** A lapunk múlt számában „Az igazságszolgáltatás foltjai” címen megjelent közleményünk helyreigazításra szorult. Az eset ugyanis nem Deszk, hanem a szintén szomszédos Gyála községben történt.

Mi hír a megyéből.

Csongrád megye munkásviszoyain végre meg akar könyörülni a földmívelési kormány és 40.000 koronát utalványozott állítólag a főispán kezéhez, hogy azon összegből Szentesen és a megyében munkáslakások építtessenek. Kidobott pénz. Nem lakás kell a megye munkásnépének, mert hiszen eddig sem laktak a szabad ég alatt, hanem — munka vagy föld. A tisztességes megélhetést kell biztosítani.

Nem tudjuk, miként fogják felhasználni a 40.000 korona államsegélyt, de az ellen leghevesebben tiltakoznánk, ha egyetlen fillért is költenének a megyei nagyuradalmak munkásházainak építésére.

Horgos község jegyzője viszontagságos választási harc után megis Hegedűs János megyei irnok, a hatalmi párt jelöltje lett, miután Heiglótz István főszolgabíró a nép jelöltjét, Fodor Miklós adónyilvántartót nem jelölte. Meg sem ütközünk e dolgon, hiszen ösmerjük a horgosi viszonyokat és a tarisznyás had összeköttetéseit. A fő szolgabíró azonban vegye tudomásul, hogy ez az utolsó eset, amikor hatalmát és befolyását érvényesítette. Az ő szarvait is le fogjuk mi törni, mert a tisztánimeni járásban meghonosított közigazgatási szellemmel le akarunk egyszersmindenkorra számolni. Dorner Béla, az öt évi fegyháztölt, volt jegyző tetu pajtása volt a főszolgabírónak, lehet, hogy Hegedűs János is az. Hat jó. De jól vigyázzon, mert Horgoson közellennőrzés alatt áll minden tarisznyás és a nép nem lesz oly türelmes ezután, mint eddig volt. Hegedűs jegyző rem az érintetlen ég jegyében kezdte meg működését, a szegedi törvényszék csak a minap mentette föl a zugirászkodás vádjá alul. Helyettes jegyző korában felesztendeig az anyakönyvi hivatalban lakott, sőt az egész évi lakbérét is fölvette, azonkívül anyakönyvvezetői minőségében is súlyos szabálytalanságot követett el, amit mi nyilvánosságra is hoztunk. Az ő rovásán már is sok van, de az eddigiek a főszolgabíró számlájára írónak, aki a fegyelmi vizsgálatot ellene elmulasztotta megindítani. A nagy leszámolás napja azonban nincs már messze. A megye közéletét már csak ideg-orátg fogja uralni az élsdihad — és azután tisztulni fog a levegő. Lesz gondunk rá, hogy Heiglótz István főszolgabíró, Buda (Beck) Nándor, Burg Dénes, Novák József és társai ne örülhessenek az uradalomnak. It az ideje, hogy a nehéz életű basaszellemből megszabadítsuk a vármegye népét.

Algyőn nagy elkeseredést szült az a fegyelmi vizsgálat, amelyet a tanfelügyelő az erős magyar érzésű Szilágyi Imre tanító ellen indított. Nagy bűnös lehet, mert a legutóbbi képviselőválasztáson is a függetlenségi és 48-as parti jelölre szavazott.

Dr. Egressi Lajos

speczialista gyermekorvos,

a Stefánia-gyermekkorház v. rendelő segédorvosa

rendel: d. e. 10—12-ig,
d. u. 2—4-ig

Kelemen-utca 5. sz., Krikkay-féle ház.

Szerkesztői üzenetek.

Részletügyekről. (Helyben.) A cikk — sajnálatunkra — e heti számunkból is kimaradt, de okvetlenül sorát fogjuk keríteni.

S. A. (Helyben.) A nyakkendőgyárban való alkalmaztatása iránt lépéseket teszünk.

T. K. (Szőregh.) Az egyenruházati gyár tulajdonosát értesítettük. Alighanem a cég egyik tagja személyesen fogja fölvenni a tárgyalásokat.

Az első szegedi nyakkendőgyárban több ügyes

munkásnő
és
tanulóleány

állandó alkalmazást nyerhet.

Azonnali jelentkezéseket elfogad a nőipari-kola igazgatónője. (Szegedi Napló háza.)

Olaszország remekei

képekben, szövegmagyarázatokkal.

Gyönyörű díszmunka, kétezernél több képpel.

HAVI

részletfizetésre is megrendelhető a

„Független Közvélemény“

kiadóhivatala utján 70 koronáért.

A munka díszére válik minden urí család szalonasztalának.

Készpénzfizetők kedvezményben részesülnek.

Wertheim szekrényt

keresek megvételre 70—80 koronáért. Az ajánlatokat kérem e lap kiadóhivatalába

levélben küldeni B. G. címre.

Tartalékos tiszt urak

egyenruha szükségleteiket és átalakításukat a **legjobban és legolcsóbban** szerezhetik be o o o o

NEMES L. és TÁRSA

egyenruházati intézetében

S Z E G E D E N.

Lengyel Lőrincz

cs. és kir. udvari butorgyáros

Ujjonnan, modern berendezett műasztalossága.

SZEGED, Vadász-utca 2. sz.

Elvállal a legjutányosabb ár mellett kizárólag szolid kivitelben, előadott vagy saját tervek szerint egyes butorok vagy egész berendezés készítését Klauzal-téri fényesen berendezet butor aruházában pedig kész butorokból állandó kiállítás van.

„SZEGEDI HITELBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“ 1902-İK ÉVI ZÁRSZÁMADÁSA.

TARTOZIK.

Mérleg-számla.

KÖVETEL.

V a g y o n :		K	f	T e h e r :		K	f
Pénztárkészlet		58566	82	Részvénytőke		300000	—
Váltó-tárca		556694	87	Tartalék-alapok		40000	—
Jelzálogkölcsonők		2733	75	Betétek: takarékbetétek	336505	29	—
Értékpapírok		20451	42	heti betétek	75966	23	412472
Felszerelvények		3400	—	Fel nem vett osztalék			1464
Be nem fizetett részvények		43000	—	Előre beváltott telepítvények			8090
Heti betételőlegek		30123	72	Átviteli kamatok			6657
Adósok értékpapírokkal fedezve		52722	39	Hitelezők			1695
Pénzüintézeteknél követeléseink		10209	91	Tiszta jövedelem mult évi áthozattal	24101	72	—
Postatakarékpénztár		1878	50	Ebből: Kétesekre leiratott			1480
Osztrák-magyar bank giró-számla		14699	76	A tartalékalap alapszabályszerű javadalmazására	899	90	—
				A tartalékalap rendkívüli javadalmazására	2100	10	3000
				Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jutalékára			2699
				Osztalékra			12850
				Nyeremény-átvitel a jövő évre			4071
		794481	14				794481

TARTOZIK.

Üzleteredmény-számla.

KÖVETEL.

T e r h e k :		K	f	J ö v e d e l m e k :		K	f
Leírás a felszerelvények értékéből		380	—	Mult évi áthozat		4622	83
Betéti kamatok és kamatadó		12540	19	Váltókamatok		51896	50
Adók		4527	02	Kamatok és díjak		2625	86
Illetékek		79	24	Értékpapírok kamatja		1010	—
Házbér		1800	—				
Tiszti fizetések		12039	76				
Kezelési költségek:							
irodaszerek, nyomtatványok, hirdetési díjak, fűtés, világítás, portó, távbeszélés, szolga bére, jótékonycélu adományok és napibiztosi díjak		4687	26				
Leírások kétes követelésekre		1480	51				
Tartalékalap javadalmazására		3000	—				
Jutalékokra		2699	70				
Osztalékra		12850	—				
Nyereményátvitel jövő évre		4071	51				
		60155	19			60155	19

Szeged, 1902. évi december hó 31-én.

Rosenberg János s. k., vezérigazgató.

A könyvelésért: Gunszt Lajos s. k.

A Z I G A Z G A T Ó S Á G :

László Gyula s. k. Dr. Goldschmidt György s. k. Várnay Lipót s. k., elnök. Hutter József s. k. alelnök. Juranovics Ferencz s. k. Fournier Károly s. k. Kohn Mór s. k.

A F E L Ü G Y E L Ő - B I Z O T T S Á G :

Brachfeld Vilmos s. k., f. b. tag.

Dr. Gyulai Mór s. k., f. b. elnök.

Ungár Benő s. k., f. b. tag.

Vadászok figyelmébe!

Dusan felszerelt fegyver-raktáramra felhívom a vadász-sport híveinek figyelmét. Fegyvereim kitűnően hordanak és a legújabb szerkezetűek. — Kérem dusan felszerelt fegyver-raktárom megtekintését.

Tisztelettel
Sebők Mihály

SZEGED, Széchenyi-tér, Jerney-ház.

Szeged-Csongrádi Takarékpénztár

1902. évi

ZÁRSZÁMADÁSA.

VAGYON.

MÉRLEG-SZÁMLA.

TEHER.

	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.
Pénztárkészlet			379447	45						
Váltó-tárca:										
bank-váltók	3835800	71								
törlesztéses váltók	676108	26	4511908	97						
Kölcsönök:										
jelzálog-kölcsönök, kamatozó és törleszt. továbbadott záloglevelek ellenében	10540647	09								
tárcaállomány	3070291	56								
kötvényekre	7470355	53								
értékpapírokra (határozott időre)	1548829	06								
értékpapírokra (folyószámlán)	61491	50	9084874	93						
4198	84									
Értékpapírok:										
960,000 K. né. 4% magyar korona-járadék kötvény a 98.-K	940800	—								
100,000 „ „ 4 1/2% mármarosói sóvasuti elsőbbségi részvény	97500	—								
40,000 „ „ 4 1/2% m. folyam-és tengerhajózási elsőbbségi kötv., a 100.— „	40000	—								
1,200 „ „ 4 1/2% m. folyam-és tengerhajózási elsőbbs. kötv., ki-sorsolva 1903 jan 1 a 100.— „	1200	—								
59,600 „ „ 4 1/2% Adria magy. tengerhajózási el-sőbbségi kötvény a 101.— „	60196	—								
3,800 „ „ 4 1/2% Adria magy tengerhajózási el-sőbbs kötv, ki-sor-solva 1903 jan 1 a 100.— „	3800	—								
170,000 „ „ 4 1/2% Magyar orszá-gos közp taktári záloglevél	171275	—								
200,000 „ „ 4 1/2% Egyesült bu-dapesti föv. taktári záloglevél	201500	—								
380,000 „ „ 4 1/2% kisbirtoko-sok orsz földhite-lint záloglevél	381900	—								
435,300 „ „ 4 1/2% magy taktá- rak közp jelz bja záloglevél	437476	50								
200,000 „ „ 4 1/2% magy jelz- hitbank zál levél a 101.— „	202000	—								
200,000 „ „ 4% pesti magy ker- bank 5% díjjal kis. közs kötvény	196000	—								
10,000 „ „ 50 db 3% m. jelz- hitbank nyer kötv a 111.— „	11100	—								
56,000 „ „ 40 drb osztr magy bank részvény	61400	—								
100,000 „ „ 100 db magy ttárak közp jelz bja rész- vény	100000	—								
1,000 „ „ 1 db orsz közp hit- szöv üzletrész	500	—								
2906647	50									
34223	—	2940870	50							
ezeknek folyó kamatai 1901 decz 31-ig										
Pénzügyintézeteknél:										
követelésünk folyó számlában			265002	32						
Adósok:										
folyó számlában			285580	81						
Ingatlanok:										
törzsház (Széchenyi-tér 7 szám alatt)	180000	—								
rókusi feketeföldeken 61 sz akoltelep	3200	—	182200	—	17650884	98				
					17650884	98				

TERHEK.

ÜZLETEREDMÉNY-SZÁMLA.

JÖVEDELMEK.

	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.	Kor.	f.
Kamatok:										
kifizetett és tőkésített betétkamatok	579701	23								
tartalék és nyugdíjalapi kamatok	34674	42								
folyószámla kamatok	14112	08	628487	73						
Adó, királyi és városi			27090	27						
Tiszti fizetések			52495	14						
Üzleti költségek:										
kezelési költség	11186	27								
intézeti házbér	3600	—	14786	27						
Házköltségek			1248	92						
Értéksökkenés:										
leírás a törzsház értékéből	2000	—								
a hivatalberendezés értékének teljes leírásáért	2759	50	4759	50						
Leírások:										
kétes és behajthatlan követelésekért	7998	52								
levonva folyó évben befolyt, icirt kö- vetelésekért	428	39	7570	13	736437	96				
1902. üzletévi haszon					268762	32				
					1005200	28				

Vass Károly s. k., vezérigazgató.

Szeged, 1902. december 31.

A könyvelésért: Madár Imre s. k., főkönyvelő.

Fluck Ferencz s. k., alelnök.

Gál Kálmán s. k.,

dr. Rósa Izsó s. k.,

dr. Nyilassy Pál

Schlauch Károly s. k.,

Szarvady Lujos s. k.,

dr. Fodor Károly s. k., elnök.

A FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Kátai László s. k., dr. Lázár György s. k.,

dr. Tóth Pál s. k.,